

ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2007
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ Α.1

- A. 1.1** α. Λ
β. Λ
γ. Λ
δ. Σ
ε. Σ

A. 1.2 α. Το «Σύμφωνο περί αμοβαίας μεταναστεύσεως μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας» ήταν συνημμένο στη συνθήκη του Νειγύ, που υπογράφηκε το Νοέμβριο του 1919 για την παραχώρηση της Δ. Θράκης από τη Βουλγαρία στην Ελλάδα. Με βάση αυτό, αναχώρησαν από την Ελλάδα περίπου 50.000 Βούλγαροι και από τη Βουλγαρία περίου 30.000 Έλληνες (περίπου 20.000 ακόμη Έλληνες είχαν μεταναστεύσει πριν από την υπογραφή της συνθήκης)

A. 1.2 β. Τάγματα εργασίας (* «αμελέ ταμπουρού») ήταν μία από τις μορφές καταπίεσης που υπέστησαν οι Έλληνες κατά τον 1ο διωγμό (1914). Αυτά επανδρώνονταν από άνδρες άνω των 45 ετών που δεν στρατεύονταν. Εκεί πολλοί πέθαιναν από κακουχίες, πείνα και αρρώστιες.

A.1.2 γ. Μετά την απόλυση του Βενιζέλου από τον Γεώργιο (1901) και τη λήψη αυταρχικών μέτρων από τον δεύτερο, τα πολιτικά πράγματα στην Κρήτη οδηγήθηκαν σε πλήρες αδιέξοδο και όλες οι προσπάθειες συνδιαλλαγής των αντιπάλων πολιτικών μερίδων ναυάγησαν. Γύρω από τον Βενιζέλο συνασπίστηκαν όσοι ήταν δυσαρεστημένοι από την αυταρχική πολιτική του Πρίγκιπα και σχηματίστηκε μια ισχυρότατη «Ηνωμένη Αντιπολίτευσις». Έμπιστοι συνεργάτες του Βενιζέλου ήταν ο Κ. Φούμης και ο Κ. Μάνος. Οι τρεις αυτοί αποτέλεσαν μια τριανδρία, που δε δίστασε να προχωρήσει σε δυναμική αναμέτρηση με τον Πρίγκιπα.

ΘΕΜΑ Α.2

- A. 2.1.** Σχολικό βιβλίο, σελ. 52 – 53: «Οι ραγδαίες αλλαγές.....λεωφορεία»
A. 2.2. Σχολικό βιβλίο, σελ. 206 – 207: «Οι ξένοι Ναύαρχοι.....Ελευθέριος Βενιζέλος»

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Β.1

α. Η επανάσταση της 3^{ης} Σεπτεμβρίου 1843 έδρασε καταλυτικά στη διαμόρφωση των πολιτικών πραγμάτων. Οι πολιτικές και ιδεολογικές αντιλήψεις των κομμάτων εκφράστηκαν με μεγαλύτερη σαφήνεια και τα κόμματα άρχισαν να παίζουν ενεργότερο ρόλο στην πολιτική ζωή της χώρας. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για το σύνταγμα έγιναν σαφέστερες οι μεταξύ τους διαφορές. Πάντως και τα τρία κόμματα τάχθηκαν υπέρ του συντάγματος. Το ζητούμενο κατά τη διαδικασία διαμόρφωσης του συντάγματος ήταν ο περιορισμός των εξουσιών του βασιλιά.

Έτσι στο σύνταγμα καθορίστηκαν και οι βασιλικές εξουσίες. Μεταξύ των σπουδαιότερων ήταν η συμμετοχή του βασιλιά στην άσκηση της νομοθετικής εξουσίας και η αρχηγία του

κράτους και του στρατού. Όμως, καμία πράξη του δεν είχε ισχύ χωρίς την προσυπογραφή του αρμόδιου υπουργού. Με άλλες διατάξεις, κατοχυρωνόταν, με ελάχιστους περιορισμούς, το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας για τους άνδρες, ρύθμιση που αποτελούσε παγκόσμια πρωτοπορία.

Το δικαίωμα της καθολικής ψηφοφορίας δημιούργησε νέους όρους για την πολιτική και κομματική δράση, καθώς ανοίχτηκε ευρύ πεδίο για τη συμμετοχή πολιτών και κομμάτων στο δημόσιο βίο και διευκολύνθηκε η διεκδίκηση συμφερόντων.

Όλα αυτά επιβεβαιώνονται και από την πηγή στην οποία ο κ Αλιβιζάτος αναφέρει ότι το σύνταγμα του 1844 παρά το μοναρχικό και συντηρητικό του χαρακτήρα περιλάμβανε και φιλελεύθερες διατάξεις, όπως ένας επαναστατικός για την εποχή του εκλογικός νόμος. Πρόκειται για τον εκλογικό νόμο της 18^{ης} Μαρτίου του 1844 που ψήφισε η Εθνοσυνέλευση και αναγνώριζε το δικαίωμα της ψηφοφορίας σε όλους του Έλληνες άνδρες με κάποιες προϋποθέσεις. Πιο συγκεκριμένα να έχουν συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας τους, να έχουν κάποια ιδιοκτησία εντός των ορίων του κράτους κινητή ή ακίνητη, προσοδοφόρα και φορολογούμενη. Επίσης, να ασκούν ένα οποιοδήποτε επάγγελμα ή κάποια ελεύθερη απασχόληση. Με την ψήφιση της καθολικής ψηφοφορίας αλλά και με μια σειρά άλλων διατάξεων για την ανάδειξη της Βουλής, η Εθνοσυνέλευση πρωτοπορούσε σε σχέση με τις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες της εποχής. Τέλος η καθολική ψηφοφορία προώθησε σταδιακά την πολιτική χειραφέτηση των λαϊκών στρωμάτων και όπως όλοι οι κοινοβουλευτικοί θεσμοί, συνέλαβε στη διαμόρφωση μιας δημοκρατικής ιδεολογίας.

β. Σχολικό βιβλίο: σελ. 72 - 73 «Ίσως οι φιλελεύθερες πολιτικές.....(αριστερά-δεξιά, προοδευτικά- συντηρητικά).

ΘΕΜΑ Β. 2

Από το σχολικό βιβλίο θα χρησιμοποιήσουμε τις πληροφορίες που δίνονται στις σελ. 158 – 159: «Η αστική στέγαση .....για πολλά χρόνια». Σαν εισαγωγή μπορούμε να γράψουμε από τη σελ. 157 το εξής χωρίο «Σε αντίθεση με την αγροτική αποκατάσταση, η αστική περιλάμβανε μόνο στέγαση και όχι πρόνοια για εύρεση εργασίας. Η αστική στέγαση συνάντησε περισσότερα εμπόδια από την αγροτική» Έπειτα γράφουμε από το βιβλίο το κομμάτι από τη σελ. 158: «Η αστική στέγαση.....στον Πειραιά» και συμπληρώνουμε το συνοικισμό στους Ποδαράδες (=Περισσός) που αναφέρεται στο 2^ο παράθεμα. Συνεχίζουμε με το κομμάτι: «Για τη στέγαση.....σπίτια τους» και συμπληρώνουμε όλα τα στοιχεία του 1^{ου} παραθέματος. Έπειτα παραθέτουμε το σημείο του βιβλίου: «Η οικοδόμηση των συνοικισμών.....πρασίνου κ.α.» και προσθέτουμε τα στοιχεία της 2^{ης} παραγράφου του 2^{ου} παραθέματος («Τότε ξέρεις.....να μαγειρέψουνε....»). Τέλος, αναφέρουμε όλα τα υπόλοιπα στοιχεία του σχολικού βιβλίου: «Παρά την ομοιομορφία.....για πολλά χρόνια»